

POLITIET

Justisdepartementet
V/ Knut Fosli

Deres referanse	Vår referanse	Dato
Ikke kjent	2011/01176	27.10.2011

Informasjon fra Kripos til Justisdepartementet i forbindelse med angrepet 22.07.11

Det vises til møte i Justisdepartementet sist mandag. Nedenfor følger Kripos fremstilling av de punkter som ble skissert i møtet.

Nytt punkt 3.17B – Nasjonal varsling – Riksalarm(er)

Retningslinjer for varsling av ekstraordinære hendelser fremkommer i Politiets Beredskapssystem (PBS) del I, kapittel 15. Disse retningslinjene er supplert bl.a. med Rundskriv nr 2010/003 fra politidirektoratet til politimestrene og sjefene for særorganene. Her sondres det mellom Distriktsalarm, Riksalarm, Nordisk alarm og Internasjonal alarm.

I dette tilfelle var det innledningsvis mest relevant med Riksalarm som iverksettes av Kripos etter anmodning fra angjeldende politidistrikt – her Oslo pd og Nordre Buskerud pd. Alternativt Distriktsalarm iverksatt fra Oslo pd. De varslingene som omtales nedenfor er de varslingene Kripos sendte og som fremstår mest sentrale. En mer spesifikk og total redegjørelse for nasjonale varslinger vil formentlig komme i Sønderlandutvalgets evalueringsrapport hvor man får sammenstilt alle meldinger og alarmer.

Kripos kontaktet på eget initiativ operasjonssentralen i Oslo litt etter kl 1600, (formentlig ca kl 1610) for å be om informasjon om hendelsen i Regjeringskvartalet. Kripos mottok en situasjonsbeskrivelse og ønske om at det ble iverksatt Riksalarm med varsling om at et nærmere beskrevet kjøretøy var av interesse for politiet og kunne settes i sammenheng med eksplosjonen i Oslo sentrum. Koblingen mellom dette kjøretøyet og hendelsen ble ikke oppfattet som tydelig på det tidspunktet. I ettertid har det vist seg at dette var det kjøretøyet som ble brukt til å transportere Breivik fra Oslo til parkeringsplassen ved Tyrifjorden. Det tar litt tid å nedtegne, journalføre og effektivere en Riksalarm, og dette gjøremålet ble hele tiden prioritert opp mot andre presserende aktiviteter. Basert på de tidsstempeler man er kjent med i dag tok det ca 25 minutter å effektivere varsling av alle landets operasjonssentraler fra Kripos.

Politidirektoratet meddelte pr. tlf ca kl 1750 at det var besluttet å gjeninnføre grensekontroll på indre grenser. Kripos formidlet dette til politidistriktene ved Riksalarm ca kl 1810.

Kripos

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Brynsalléen 6, Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Tlf: 23 20 80 00 Faks: 23 20 88 80
E-post: kripos@politiet.no

Org.nr.: 974 760 827

I forbindelse med pågripelsen av Anders Behring Breivik opplyste han til mannskaper fra Oslo / Nordre Buskerud at det var ytterligere to celler som var utplassert / var aktive. Denne meldingen ble i følge Kripos sine logger meddelt alle politidistrikt som Riksalarm kl 1850.

Nytt punkt 3.24B - Identifikasjonsarbeidet

Identifiseringsgruppen (ID-gruppen) ble opprettet ved kgl. resolusjon av 25.4.1975 og er administrativt og faglig lagt til Kripos. Den skal søke å fastslå identiteten når flere mennesker samtidig er omkommet og når ukjent lik eller rester av ukjent lik blir funnet. Under identifiseringsarbeidet skal gruppen sikre bevis som kan være av betydning for å fastslå årsaks- og ansvarsforhold ved hendelsen.

ID-gruppen håndterer årlig ca. 100 – 150 saker og er således en operativ organisasjon som samhandler jevnt. Norge har dessverre vært utsatt for større hendelser som har medført at ID-gruppen besitter mye erfaring med større ID-arbeid.

ID-gruppen legger til grunn Interpolstandardene for sitt arbeide. En identifisering understøttes av flere overstemmende kriterier (tenner, genetisk, kriminalteknisk, patologisk, fingeravtrykk mv.). ID-gruppen utsteder ”Rapport om identifisering”.

ID-gruppen ble varslet ca kl 1800 og forberedt på å starte likundersøkelser lørdag 23.7.2011. Det var da snakk om et mindre antall omkomne i Regjeringskvartalet. Ut over kvelden og natten ble det kjent at det var et betydelig høyere antall omkomne på Utøya, samt at pårørende ble samlet på Sundvollen hotell. I identifiseringsøyemed er det alltid viktig å komme i kontakt med de pårørende. Flere medlemmer i ID gruppen reiste lørdag formiddag til Sundvollen og gjennomførte et informasjonsmøte for de pårørende vedrørende identitetsfastsettelse.

ID-gruppens rolle er å bistå oppdragsgiver (Oslo politidistrikt) med spisskompetanse på likundersøkelse, samt å forestå sammenligningen av opplysninger fra før og etter dødstidspunktet, herunder ta stilling til identitet. I denne saken påtok Kripos seg et større ansvar enn vanlig for å hente inn opplysninger fra de pårørende på Sundvollen. Det ble etablert pårørendekontakter i politidistriktene og de bistod i innhenting av informasjon fra pårørende som ikke var på Sundvollen, samt etterfølgende arbeid.

Kripos etablerte om kvelden den 22.07 mottak av AM informasjon – (Ante Mortem = før døden) – og ID sentral. I ID-sentralen bearbejdes og sammenlignes AM og PM (Post Mortem – etter døden) opplysningene som en forberedelse til det formelle ID-møtet. I det formelle ID-møtet besluttes endelig identitet.

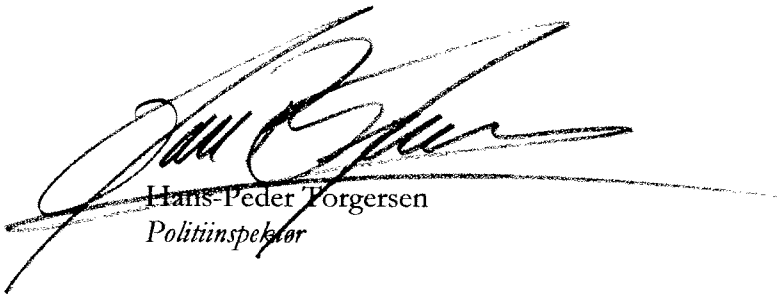
ID-prosessen fungerte raskt og effektivt. Alle ofrene var identifisert torsdag 28.7.2011.

Den formelle identifiseringen foregikk i denne saken ca. 1 døgn etter likundersøkelsen (i påvente av prøveresultater og sammenligning av AM og PM). Dette har vært en meget rask ID-prosesser der Interpols standard er fulgt. Arbeidet er blitt lagt merke til internasjonalt.

Det er meget viktig at riktig identitet på de omkomne etableres. I de tilfellene hvor de omkomne har vært utsatt for kraftig ytre påvirkning (f.eks. sprengning), må man sikre at det som overleveres de pårørende er alle de gjenfunne levningene av deres omkomne.

Det er viktig å understreke at selv om et offer er identifisert er det ikke sikkert at kroppen/liket kan frigis umiddelbart til de pårørende. Grunnen til dette kan være andre relevante medisinske og/eller kriminaltekniske undersøkelser. I denne saken ble ingen frigelser av identifiserte utsatt.

Ca. 80 personer har vært direkte involvert i ID-arbeidet.

Hans-Peder Torgersen
Politispektør